

Andebu 2010

Økonomi,- tjeneste- og kvalitetsstyring

*Kommunen som
samfunn, tjenesteyter og organisasjon*

Månedsbrev: Juni 2009

Delrapport 1

Behandlet i Andebu kommunestyre 9. juni 2009

Innhold

1.0	Innledning	s. 3
1.1	Prosjektplan	s. 3
2.0	Status for prosessarbeidet	s. 3
2.1	Framdrift	s. 3
2.2	Kommuneplan, økonomiplan 2010-2013, budsjett 2010, langsiktige økonomiske mål og kvalitetstyringssystem (KSS)	s. 3
2.3	Konsulentutredninger	s. 5
2.4	Samordningsgruppa	s. 5
2.5	Prosjektgruppa	s. 5
2.6	Undergrupper i prosjektgruppa	s. 5
2.7	Arbeidsgrupper	s. 6
2.8	Referansegrupper	s. 6
2.9	Åpenhet og informasjon	s. 6
2.10	Prosjektet er tidkrevende	s. 7
2.11	Fokusområder.....	s. 7
2.12	Engasjement i lokalmiljøene.....	s. 8
3.0	Statuskartlegging pr. 19.05.09.....	s. 8
3.1	Statuskartlegging pr. 19.05.09.....	s. 8
3.2	Tiltak/fokusområder som er ferdig utredet	s.8
3.3	Tiltak/fokusområder som ikke er ferdig utredet	s.8
4.0	Prosjekt Andebu 2010 – Fase 2	s. 9
4.1	Fase 2	s. 9
5.0	Rullering av kommuneplanens langsiktige del – Organisering, Omfang og prosess.....	s. 9
5.1	Kommunestyrets vedtak 09.09.08	s. 9
5.2	Prosjekt Andebu 2010	s. 9
6.0	Behandling av delrapport 1	s.10

1.0 Innledning

1.1 Prosjektplan

Kommunestyret vedtok i møte 02.02.09, K-sak 01/09:

1. *Kommunestyret skal sikres et beslutningsgrunnlag på konkrete konsekvensutredede tiltak som resulterer i at kommunens økonomi forbedres ved at årlige netto driftsutgifter varig reduseres med minimum 20 mill. kroner (ca. 7% av kommunens samlede driftsinntekter).*
2. *Det skal ikke være noen begrensninger i forhold til hva som kan utredes i prosjektet. Dette gjelder også om kommunestyret tidligere har fattet vedtak vedrørende slike forhold.*
3. *Prosjektet skal sikre*
 - a. *God økonomistyring*
 - b. *Riktig fordeling av tilgjengelige ressurser på tjenestene i fht brukernes behov*
 - c. *Riktig kvalitet på tjenestene i forhold til brukernes behov og tilgjengelige ressurser*
 - d. *Rekruttering i og godt omdømme for kommunen*
4. *Prosjektet organiseres og gjennomføres i 2009 i samsvar med innhold i vedlagte prosjektplan. Fase 1 skal være ferdig i mai 2009. Prosjektplanen endres i samsvar med dette.*
5. *Prosjektgruppen legger 2 delrapporter direkte fram for kommunestyret underveis i prosjektperioden.*
6. *Hovedrapporten og innstilling fra prosjektgruppen legges fram for behandling i kommunestyret sammen med økonomiplan 2010-2013 og årsbudsjett 2010 i desember 2009, etter forutgående behandling i arbeidsmiljøutvalg, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, eldreråd, ungdomsråd, administrasjonsutvalg og formannskap.*

Protokolltilførsel

Andebu Venstre ber prosjektgruppa vurdere om de ansatte er nok representert. Dette er avgjørende viktig foren god prosess og et godt gjennomarbeidet og varig resultat.

2.0 Status for prosessarbeidet

2.1 Framdrift

I hht. vedtatt framdriftsplan avsluttes fase 1 i prosjektgruppemøte 02.06.09. Umiddelbart etter dette møtet sendes delrapport 1 til kommunestyrets medlemmer for behandling i kommunestyrets møte 09.06.09. I fase 1 har vi stilt spørsmålet: Hvor er vi? I denne fasen er nå-situasjonen kartlagt og analysert.

Framdriften i prosessarbeidet samsvarer i stor grad med vedtatt framdriftsplan. Noen fokusområder/tiltak er allerede ferdig utredet med konklusjoner og anbefalinger, mens det er behov for å utrede andre fokusområder/tiltak ytterligere, *jfr. vedlegg.* (Vedlegget kan fås ved henvendelse til prosjektkoordinator)

2.2 Kommuneplan, økonomiplan 2010-2013, budsjett 2010, langsiktige økonomiske mål og kvalitetsstyringssystem (KSS)

Kommuneplan for Andebu kommune 2007-2020 ble vedtatt av kommunestyret 13.02.07. Det er besluttet at revidering av kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel)

skal påbegynnes høsten 2009. Forhold vedrørende kommunens visjon, verdigrunnlag/ verdier, identitet, evt. overordnet mål og posisjonering er derfor ikke viet oppmerksomhet i fase 1. Prosjekt Andebu 2010 skal i hht prosjektplanen vurderes i sammenheng med rullering av kommuneplanen og være premissleverandør til denne rulleringen.

Økonomiplan 2010-2013 og budsjett 2010 skal vedtas i kommunestyrets møte 08.12.09. Prosjekt Andebu 2010 er en svært viktig del av prosess og arbeid med utarbeidelse av forslag til økonomiplan og budsjett. Økonomiplan- og budsjettprosessen er integrert i prosjekt Andebu 2010. Det er forutsatt at prosjektresultatene skal innarbeides i økonomiplan 2010-2013 og budsjett 2010. Prosjektgruppa understreker derfor betydningen av at prosjektgruppa i løpet av høsten klarer å konsentrere oppmerksomheten omkring og helst bli enige om forslag til inntektsøkninger og innsparingsforslag som resulterer i at prosjektmålene nås.

Dersom stor grad av enighet oppnås, forventer prosjektgruppa at rådmannen i sitt forslag til økonomiplan 2010-2013 og budsjett 2010 hensyntar dette. I motsatt fall må rådmannen selv vurdere hvilke inntektsøkninger og innsparingsforslag han vil anbefale.

Prosjektgruppa mener at kommunen fortsatt skal ha langsiktige økonomiske mål som skal være forpliktende for økonomiplaner og årsbudsjetter. Andebu kommune har i flere år hatt 7 langsiktige mål som har vært retningsgivende for økonomisk drift og utvikling i kommunen. Måloppnåelsen har variert fra år til år. Prosjektgruppa mener at måloppnåelsen ikke har vært god nok. Telemarkforskning har anbefalt at kommunen fortsatt skal styre etter langsiktige mål, men anbefaler at disse endres fra eksisterende syv til følgende tre hovedmål:

1. Kommunens netto driftsresultat det enkelte år skal minimum utgjøre 3% av sum driftsinntekter. Ønskelige, men ikke tilstrekkelige og nødvendige delmål for å oppnå dette:
 - 1.1 Brutto driftsresultat, ekskl. avskrivninger, skal være positivt og nominelt øke fra år til år.
 - 1.2 Investeringene skal i gjennomsnitt i den enkelte planperiode finansieres med maks. 70% lånemidler.
 - 1.3 Årlige netto finansutgifter skal ikke overskride 4,5% av sum driftsinntekter.
2. Beholdningen av disposisjonsfond skal minimum utgjøre 5% av sum driftsinntekter
3. Realavkastningen på "Kraftfondet" skal generelt anvendes ved å avsette 1/3 til generelt disposisjonsfond og bruke 2/3 som egenkapital til investeringer. I en periode skal realavkastningen uansett sørge for at det bygges opp igjen bufferfond finansforvaltning slik at dette blir på minimum 6 mill. kroner ved utgangen av 2012. Avkastning tilsvarende prisstigningen avsettes til disposisjonsfondet som er ment å opprettholde realverdien av "Kraftfondet"

Prosjektgruppa har pr. 02.06.09 ikke konkludert med hva gruppa vil anbefale i sin hovedrapport som skal behandles i kommunestyret 08.12.09, men for at prosjektgruppa selv, rådmannen og kommunestyret skal ha felles forpliktende økonomiske mål for økonomiplan 2010-2013 og budsjett 2010, besluttet prosjektgruppa at foreliggende forslag til tre hovedmål skal gjelde for prosessen videre.

Prosjektgruppa mener at påbegynt prosess vedrørende implementering av kvalitetsstyringssystemet (KSS) skal videreføres og at resultater/konklusjoner

forbundet med prosjekt Andebu 2010 skal innarbeides i dette. Prosjektgruppa er kjent med at framdriftsplanen for dette arbeidet vil bli noe endret som følge av at en av kommunalsjefene vil fratre stillingen i løpet av forsommeren 2009.

2.3 Konsulentutredninger

I samsvar med forutsetninger i vedtatt prosjektplan vedtok prosjektgruppa å engasjere eksterne konsulenter som har vurdert kommunen med ”nye briller” Konsulentene

- Kjetil Lie, Telemarkforskning
- Kaare Granheim, Agenda Utredning og Utvikling AS
- Rune Devold, Rune Devold AS

har kartlagt, analysert og på enkelte områder fremmet anbefalinger vedr

- Kommunens økonomiske stilling
- Kommunens tjenesteproduksjon med fokus på ressursbruk, omfang og kvalitet på tjenestene
- Konsekvenser på frie inntekter av tre gitte kommunesammenslåingsalternativer, herunder beregninger av konsekvensene på spesielt administrasjonsutgifter
- Drift- og ressursbruk i pleie- og omsorgssektoren.

Utredningene bygger bl.a. på KOSTRA-nøkkeltall, IPLOS-individdata og andre aktuelle og tilgjengelige data i og utenfor Andebu kommune.

Konsulentene presenterte foreløpige rapporter og anbefalinger i prosjektgruppemøte 28.04.09 og endelige rapporter og anbefalinger i økonomialogkonferanse 19.05.09. I prosjektgruppemøte 02.06.09 oppsummerte gruppa de viktigste konklusjonene og anbefalingene i rapportene og drøftet hvordan kommunen skal forholde seg til disse videre i prosjekt Andebu 2010.

2.4 Samordningsgruppa

Samordningsgruppa består av ordfører, varaordfører, rådmann og økonomisjef. Gruppa er gjort ansvarlig og skal sørge for at prosjekt Andebu 2010 planlegges og gjennomføres i samsvar med kommunestyrets vedtak (K-sak 01/09). Gruppe-medlemmene opplever at prosjektet gjennomføres som forutsatt. Det har derfor ikke vært behov for møter i samordningsgruppa.

2.5 Prosjektgruppa

Prosjektgruppa, bestående av formannskapetets medlemmer, rådmannens ledergruppe og en felles representant for hovedtillitsvalgte, har hatt 4 møter. Prosjektgruppa har bl.a. godkjent milepæl-/framdriftsplan, godkjent engasjementer av eksterne konsulenter, oppnevnt medlemmer til arbeidsgrupper og prosjektgruppas undergrupper, valgt fokusområder i fht målet om å redusere kommunens netto kostnader med 20 mill. kroner årlig, behandlet informasjonsplan for prosjektet, besluttet at det skal utarbeides plan for evaluering av hovedmålene for prosjektet, godkjent mandat for det videre arbeidet i prosjektgruppa og arbeidsgruppene, blitt orientert om søknad om fornyingsmidler og/eller faglige stimuleringsmidler, fått muntlige rapporter fra og gitt føringer for arbeidet i arbeidsgruppene, blitt orientert om innspill fra referansegruppene, fått presentert og behandlet konsulentrapporter, fått presentert refleksjoner fra Sande kommune og behandlet prosjektkoordinators utkast til delrapport 1.

2.6 Undergrupper i prosjektgruppa

Innenfor prosjektgruppas eget ansvarsområde ble det oppnevnt følgende undergrupper som fikk egne madater for arbeidet:

- Styring og systemer
- Politisk organisering
- Organisasjon
- Økonomi
- Overordnet IKT – Bruk, effektivisering, utvikling og sikkerhet (*)
- Risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskap (*)

I hht mandatet skulle hver undergruppe avgi rapport etter fase 1 innen 13.05.09. Fristene er overholdt. Av praktiske grunner ble det besluttet at to undergrupper (*) skal levere rapporter som omfatter alle fasene (1-4) innen 15.09.09

2.7 Arbeidsgrupper

Prosjektgruppa oppnevnte følgende arbeidsgrupper:

- Oppvekst- og kultursektoren
- Sektor for behandling, rehabilitering og omsorg
- Teknisk sektor og næringsutvikling

Prosjektgruppa godkjente i møte 24.03.09 mandat (utarbeidet og utsendt til prosjektgruppeleder, ledere og sekretærer i arbeidsgruppene 16.02.09) for arbeidet i prosjektgruppa og arbeidsgruppene – fase 1. I mandatet ble det opplyst at gruppene selv organiserer sitt arbeid, tar stilling til hvordan oppgavene skal løses, bestemmer møtестruktur, arbeidsfordeling etc. Mandatet definerte arbeidsgruppenes ansvarsområder og oppgaver. I hht mandatet skulle hver arbeidsgruppe avgi rapport etter fase 1 innen 13.05.09. Fristene er overholdt.

Arbeidsgruppene har fortløpende rapportert til prosjektgruppa i prosjektgruppas møter og fått tilbakemeldinger/føringer for det videre arbeidet.

I økonomidialogkonferanse 19.05.09 presenterte arbeidsgrupper og undergrupper oversikter som viste hva som er utredet og hva som ikke er utredet. Hvert tiltak/fokusområdene ble kort kommentert.

2.8 Referansegrupper

Hovedutvalgene, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, elderråd, ungdomsråd, rådmannens ledergruppe, lederforum, virksomhets-, avdelings- og faggruppemøter, sentrale og lokale medbestemmelsesmøter, møter med/mellom hovedverneombud og verneombud og arbeidsmiljøutvalg utgjør referansegrupper.

Prosjektplanen forutsetter at disse skal være orientert om arbeidet ved at det gis en muntlig rapport på hvert møte i referansegruppene. Skriftlig materiale sendes/deles ut på møtene ved behov. Referansegruppene gis i forbindelse med disse orienteringene anledning til å fremme innspill til prosjektgruppen. Slike innspill skal være kortfattede skriftlige dokumenter som sendes prosjektsekretariatet v/rådmannen.

Prosjektkoordinator vet at prosjekt Andebu 2010 har stått på sakslisten i de fleste av referansegruppenes møter. Prosjektkoordinator har inntrykk av at prosjekt Andebu 2010 har stått på sakslisten i mange interne møter i virksomhetene, avdelingene og faggruppene, men har selv ingen oversikt over dette. Tilbakemeldinger til prosjektkoordinator og opplevd engasjement tilsier dette.

2.9 Åpenhet og informasjon

Prosjektplanen angir hvilke tiltak som skal gjennomføres. Prosjektgruppa vurderte tiltakene 10.02.09 til å være tilstrekkelige.

Møtene i prosjektgruppa er åpne for alle. Innkallinger til og referater fra disse møtene er offentlig dokumenter.

Informasjonsmøte/Kickoff ble arrangert i Atriet på sykehjemmet 03.03.09. Målgruppe: Ansatte, ledere, tillitsvalgte og folkevalgte. Oppslutningen kunne med fordel vært større fra enkelte virksomheter.

I henhold til prosjektplanen skal det sendes ut månedlige informasjonsskriv (månedsbrev) der det orienteres om ”det som skjer” og ”det som skal skje”. Det ble sendt ut månedsbrev for mars der det generelt ble orientert om hele prosjektet og spesielt om innholdet i fase 1. Det var lite konkret å orientere om i april. Innholdet i denne rapporten vil inngå som helhet i månedsbrevet for mai/juni.

I nr. 1/2009 ble det gitt en bred orientering om prosjekt Andebu 2010. Det var lite konkret å orientere om i nr 2/2009. I nr. 3 vil innholdet i denne rapporten få bred omtale.

Prosjektet er også omtalt i Andebustikka. Denne rapporten vil bli lagt ut på kommunens hjemmeside etter at den er behandlet i kommunestyret 09.06.09.

2.10 Prosjektet er tidkrevende

Det framgår av prosjektplanen at prosjektet er tidkrevende for alle som bidrar aktivt i arbeidsgrupper og/eller undergrupper. Prosjektet medfører at enkelte andre utviklingsoppgaver er nedprioritert. Kommunens folkevalgte merker dette først og fremst ved at sakslistene i styret, utvalg og råd er mindre omfattende enn de ellers ville vært.

2.11 Fokusområder

Prosjektgruppa har bedt arbeidsgruppene om å utrede muligheter for og konsekvenser forbundet med forhold som prosjektgruppa mener er de viktigste i forhold til å nå målet om å redusere kommunens netto kostnader med 20 mill. kroner årlig. Listen over fokusområder er lang og omfattende. Oppsummert kan det sies at den bl.a. omfatter:

- Kommunens visjon, verdigrunnlag og identitet
- Kommunestruktur (3 kommuneslåingsalternativer utredes)
- Interkommunalt samarbeid
- Politisk og administrativ organisering
- Organisasjonsmessige forhold
- IKT
- Økonomi (eiendomsskatt, andre inntekter, utgifter, gjeld, reserver, fond, innkjøp og finanspolitikk)
- Skole- og barnehagestruktur
- Kretsgrenser og opptaksområder for skoler
- Lærertetthet på skolene og voksentetthet i barnehagene
- Skoleskyss, pp-tjenesten, leirskoleopphold og tiltaket ”hvite busser”
- Konkurransetsetting av enkelte tjenester
- Salg evt. utleie av kommunale tomter, bolig- og utbyggingsområder, boliger, eiendommer, bygninger og anlegg
- ENØK-tiltak
- Kommunal ungdomsklubb, barnefestivalen og tilskudd til lag og foreninger
- Gjennomføre nødvendige tiltak i omsorgsplanen innenfor en lavere kostnadstamme
- Effektivisering av tjenesteproduksjon og –leveranse i omsorgssektoren

2.12 Engasjement i lokalmiljøene

Utredning vedr. evt. overføring av elever fra Høyjord skole til Andebu skole har naturlig nok skapt spesielt stort engasjement. I hht mandat, datert 16.02.09, ble arbeidsgruppe for oppvekst- og kultursektoren spesielt bedt om å:

”Utrede muligheter og økonomiske og andre konsekvenser med bl.a å endre skolestrukturen ved å nedlegge Høyjord skole og overføre elevene på Høyjord skole til Andebu skole. Arbeidsgruppen skal ikke vurdere skolebygningens framtid ved evt. nedlegging av Høyjord skole”.

Prosjektgruppas vedtok (flertallsvedtak) 28.04.09 å be arbeidsgruppa om å innhente ekstern bistand for å gjennomføre ”denne mulighetsanalysen med tilhørende økonomiske- og andre konsekvensanalyser/-vurderinger. Utredningen skal være helhetlig og fullstendig. Den skal bl.a. omfatte:

- Hva et evt. salg av skolebygningene med tilhørende uteområder i Høyjord kan innbringe (salgssum). Hva bygningene evt. kan benyttes til av kjøper skal ikke utredes.
- Bortfall av driftskostnader og framtidige vedlikeholdskostnader ved Høyjord skole (skole+SFO)
- Merutgifter skoleskys
- Nye investerings- og driftskostnader ved Andebu skole som følge av at skolen og SFO skal kunne motta elever og personale fra Høyjord (ekskl. elevene fra Vivestad”).

3.0 Statuskartlegging pr. 19.05.09

3.1 Statuskartlegging pr. 19.05.09

Vedlagte oversikter viser

- Hvilke tiltak/fokusområder som er utredet
- Tiltak/fokusområder som er ferdig utredet
- Tiltak/fokusområder som ikke er ferdig utredet
- Om tiltakene har økonomisk effekt (bidrar til å nå prosjektmålet) eller ikke
- Anslag over innsparingspotensialet i fht vedtatt økonomiplan 2010-2013
- Kjente konsekvenser
- Om det er behov for flere konsekvensanalyser eller ikke

(Vedlegget kan fås ved henvendelse til prosjektkoordinator)

3.2 Tiltak/fokusområder som er ferdig utredet

I prosjektgruppemøte 02.06.09 tok prosjektgruppa ved votering stilling til flere innsparingstiltak - inntekstøkninger og kostnadsreduksjoner - som er ferdig utredet. Prosjektgruppa besluttet derved om den skal anbefale disse inntekstøkningstiltakene og/eller kostnadsreduksjonstiltakene eller ikke.

3.3 Tiltak/fokusområder som ikke er ferdig utredet

I prosjektgruppemøte 02.06.09 vurderte prosjektgruppa innsparingstiltak - inntekstøkninger og/eller kostnadsreduksjoner - som er ikke ferdig utredet. Det ble besluttet om tiltaket/fokusområdet skal utredes videre eller ikke.

4.0 Prosjekt Andebu 2010 – Fase 2

4.1 Fase 2

Fase 2 ble påbegynt i prosjektgruppemøte 02.06.09. Med bakgrunn i beskrivelse av nå-situasjonen formuleres eller reformuleres i fase 2 mål for hvordan framtidige situasjonen skal se ut. I dette prosjektgruppemøtet ble det besluttet at prosjektkoordinator utarbeider et forslag til mandat for arbeidet i arbeidsgrupper og undergrupper i fase 2. Dette behandles i prosjektgruppemøte 18.08.09.

5.0 Rullering av kommuneplanens langsiktige del – Organisering, omfang og prosess

5.1 Kommunestyrets vedtak 09.09.08

Någjeldende kommuneplan 2007 – 2020 ble vedtatt av kommunestyret 13.02.07. Kommunestyret vedtok 09.09.08, K-sak 92/08:

1. *Det iverksettes et forprosjekt, som har i mandat å vurdere behov for endringer i nåværende kommuneplan.*
2. *Forprosjektet organiseres som beskrevet i saksutredningen.*
3. *Som prosjektgruppe velges formannskapet. Formannskapet vurderer selv arbeidsform og evt. behov for å opprette arbeidsgrupper.*
4. *Forprosjektet skal vurdere behov for nye strategier og tekstlig form i nåværende plan, samt foreslå videre framdrift etter at forprosjektet er avsluttet.*
5. *Hovedutvalgene skal vurdere nåværende plan i forhold til eget ansvarsområde og gi innspill til formannskapet.*

I K-sak 92/08 var intensjonen at forprosjektet burde være avsluttet innen 31.12.08.

5.2 Prosjekt Andebu 2010

Det framgår av prosjektplanen, vedtatt i kommunestyret 02.02.09:

”Prosjekt Andebu 2010 bør vurderes i sammenheng med rulleringen av kommuneplanen, og være premissleverandør til denne rulleringen. Av den grunn kan det være hensiktsmessig å utsette oppstart av kommuneplanarbeidet til høsten 2009”

Prosjektgruppa besluttet i prosjektgruppemøte 10.02.09 at forhold som visjon, verdigrunnlag og verdier, identitet, det ene overordnede målet og posisjonering ikke skulle vies oppmerksomhet i fase 1, men drøftes ved oppstart av kommuneplanarbeidet høsten 2009.

Prosjektgruppa besluttet 02.06.09 at forprosjekt vedrørende rullering av kommuneplanens langsiktige del gjennomføres høsten 2009. Den kommunalsjef som var tillagt oppgaven som koordinator fratrer stillingen i juni 2009. Rådmannen har i stedet oppnevnt virksomhetsleder teknisk som koordinator for gjennomføring av forprosjektet. Det er ønskelig at forprosjektet framlegges for kommunestyret 08.12.09.

6.0 Behandling av delrapport 1

Prosjektkoordinators utkast til rapport ble behandlet i prosjektgruppa 02.06.09. Det er prosjektgruppas delrapport som framlegges for kommunestyret.

Andebu 2. juni 2009

Karin Helene Nygaard
Leder i prosjektgruppa

Ole Sverre Lund
Prosjektkoordinator